

Maymunlar Sendikası

mit) ziyafeti çekerler; *Cercopithecus* bu sırada yüksek bir ağacın üstünde gözcülük yapar ve en ufak bir tehlikenin yaklaşması halinde alarm çığlıkları atar. Eh, *Colobus*'lar da bunun altında kalmazlar; bir kartal saldırdığında onunla dövüşmek *Colobus*'ların işidir.

Science et Vie, Haziran 1998

Bazı küçük maymunlar, düşmanlarından korunma konusunda işbirliği yaparlar. Fildişi Sahili'ndeki tropik ormanlarda ağaç tepelerinde yaşayan *Cercopithecus* türü uzun kuyruklu maymunlarla *Colobus* türü maymunlar bu türdür. Max Planck Enstitüsü'nden (Almanya) R. Bishary ile R. Noe şunu gözlemlemişlerdir: Bu maymunlar beraberken üzerlerine çok daha fazla düşman çekmektedirler: Kartal, leopar, şempanze ve insanlar. *Cercopithecus*'ların koruyucu bakışları altında *Colobus*'lar toprağa inip kendilerine beyaz kanca (ter-

Kendi Uçağına Ateş Etmemek

Körfez Savaşı sırasında düşen Irak karşıtı ülkelerin uçaklarının %20'si kendi ordularının açtığı ateşle düşürülmüştü.

ABD'de Colorado Springs'deki Neo-Core firması, düşman ve dost uçaklarını ayırt ettirebilecek bir cihaz geliştirdi: "Birleştirici bilgisayar işlemcisi". Çalışma şekli şöyle: Desen ya da biçim tanıyan bilgisayarlar, düşman jet uçağının görüntüsünü yakalar ve belleğindeki uçak biçimleriyle karşılaştırarak sonuca varır.

Fakat yeni birleştirici yöntemde veri akımı, değişmez uzunlukta küçük "ikon"lara ayrılır. Bu ikonlar genellikle 64 bit uzunluğundadır. İkonlar orijinal verileri özetler; bunu çeşitli parçaların birbirleriyle ilişkisini bozmadan ve uçağın deği-

şik açılardan görünümünü dikkate alarak yapar. İkonlar bellek çiplerinde depolanır; fakat biçim tanıma sistemi belleğin her noktasının içeriğini sorgulamaz.

Belleğin her noktasına "sende şöyle bir biçim var mı?" diye sorulur. Durum şuna benzetilebilir: Bir odada herkese tek tek göz rengi sorulacağına, "gözleri mavi olanlar elini kaldırsın" demek daha zaman kazandırır. Görüntü ikonlara dönüştürüldükten sonra saniyede 1.5 milyon birleştirme yapılabilir.

Birçok bellek kartı birleştirilerek sayı saniyede 100 milyona çıkarılabilir.

Yeni yöntem eskisine göre dost ve düşman uçak ayırımını 10 kat daha hızlı yapabilmektedir.

New Scientist, 10 Ocak 1998

İnternet'te Kolaylıklar

İnternet dev bir dünya kitaplığıdır. Ne var ki üstel bir hızla büyümesi, belge aramayı zorlaştırmaktadır. İnternet'de istenen bilgiye ulaşabilmek için ya İnternet rehberlerine ya da araştırma motorlarına başvurulacaktır. *Science* dergisinin 3 Nisan 1998 sayısında, WWW'in en büyük 6 araştırma motorunca indekslenmesini inceleyen bir makale yayımlandı. Bu makaleye göre İnternet'de indekslenebilir bilgiler 320 milyon sayfa tutmaktadır (burada hatırlatalım ki bir erişim kodu gerektiren ya da veri tabanları kullanan adreslerin çoğu indekslenebilir cinsten değildir.) Bu 6 araştırma motorunun indekslenme oranları şöyleydi: Hotbot, 320 milyon sayfanın %32' sini indeksleyerek birinci olmuştur; diğer 5 araştırma motorunun indeksleme durumları şöyleydi: Alta Vista (%28), Northern Lights (%20), Excite (%14), Infoseek (%10) ve Lycos (%3). Araştırmalarınızı 3.5 kat hızlandırmak için bu 6 adresi birlikte kullanmanız yerinde olur, ya da Meta Crawler'i (<http://www.metacrawler.com>) seçersiniz; Meta Crawler bu 6 adresi sizin yerinize araştırır; tek bir operasyonla amacınıza varırsınız. Bilimsel içeriği tarama açısından eksik olan bu araçlar yerine dileriz ki bilim dünyası kendi araştırma motorunu oluşturur ve bilim adamları aradıkları bilimle ilgili veri ve adreslere derhal ulaşırlar.

Researche, Haziran 1998

Şişirilebilir Koltuklar

İsveç Ikea firması elektrikli bir sac kurutucusuyla şişirilebilen plastik mobilyalar yaptı. Bu mobilyalar söndürüldükten sonra bir çekmeceye sığacak kadar küçülmektedir. Tek parça halinde poli-olfin plastiginden yapılan bu kanepeler, koltuk ve puflar asla hava kaçırmadan aylar ve hatta yıllarca kalmaktadır.

Science et Vie, Haziran 1998

